

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം III
കെ. ദാമോദരൻ

16. തത്വവും പ്രയോഗവും
തമ്മിലുള്ള വിടവുനീക്കണം

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം III

കെ. ദാമോദരൻ

(മലയാളം: രാഷ്ട്രീയം, ചരിത്രം)

കെ. ദാമോദരൻ എഡിറ്റോറിയൽ കമ്മിറ്റി

- ആന്റണി തോമസ്
- സി. എൻ. ജയദേവൻ
- എം. പി. അച്യുതൻ
- ഐ. വി. ശശാങ്കൻ
- ഡോ. വള്ളിക്കാവ് മോഹൻദാസ്

© 2009–2020 Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd., Trivandrum, owned by Communist Party of India, Trivandrum.

Printed editions published by Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd.

First published in print media 2009.

The electronic versions are released under the provisions of [Creative Commons Attribution By Share Alike](#) license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [X_YL_AT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

Cover: [Mansu Hill Grand Monument](#), a picture of sculpture by [Jennybento](#). The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

16 തത്വവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള വിടവുനീക്കണം 1

— 16 —

തത്വവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള
വിടവുനീക്കം

ജനങ്ങളുടെ അടിയന്തിരാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സമരം ചെയ്യുന്നു എന്നതല്ല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെ മുഖ്യമായ സവിശേഷത. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ആവിർഭാവത്തിനു മുമ്പും ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ അടിയന്തിരാവശ്യങ്ങൾ നേരിടാൻ വേണ്ടി സമരങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽതന്നെ തൊഴിലാളികളുടെയും കൃഷിക്കാരുടെയും സംഘടിതമായ പല സമരങ്ങളും നടന്നിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി സ്ഥാപിതമായതോടെ, ഒരു മാറ്റമുണ്ടായി. അടിയന്തിരാവശ്യങ്ങൾ നേടാൻ വേണ്ടിയുള്ള ബഹുജന സമരങ്ങളും സോഷ്യലിസം നേടാൻ വേണ്ടിയുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളും തമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കപ്പെട്ടു. കൂലിക്കും നിലത്തിനും മറ്റാവശ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടി സമരം ചെയ്യുന്ന സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ വർഗ്ഗബോധത്തെ വർഗ്ഗരഹിതവും സമത്വസുന്ദരവുമായ ഒരു പുതിയ സമുദായം കെട്ടിപ്പടുക്കാനാവശ്യമായ മാർക്സിസ്റ്റ് ബോധത്തിലേക്ക് ഉയർത്തുവാനുള്ള പരിശ്രമങ്ങളാരംഭിച്ചു. ജനകീയ സമരങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രവർത്തകരുടെ താത്വികനിലവാരമുയർത്താതെ സോഷ്യലിസത്തിലേക്കുള്ള പാതയിലൂടെ മുന്നോട്ട് കഴിയില്ലെന്ന് കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടു. സാമൂഹ്യപരിവർത്തനങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യാശയങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥാനമംഗീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടു.

വാസ്തവത്തിൽ, ഏത് സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിനും താത്വികവും ആശയപരവുമായ ഒരടിത്തറ കൂടിയേ കഴിയൂ. ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവത്തിൽ റൂസോ, വോൾട്ടയർ തുടങ്ങിയ മഹാശയൻമാർ വഹിച്ച പങ്ക് ചെറുതല്ല. മാർക്സ്, ഏംഗെൽസ്, ലെനിൻ തുടങ്ങിയവർ പ്രചരിപ്പിച്ച മാർക്സിസ്റ്റാശയങ്ങളാണ് റഷ്യയിലെ തൊഴിലാളി വിപ്ലവത്തെ മുന്നോട്ടുനയിച്ചത്. ഇന്ത്യയിൽ ഹ്യൂഡലിസത്തിനും കോളനി മേധാവിത്വത്തിനുമെതിരായ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിനടിത്തറ പാകിയത് രാംമോഹൻ റോയി, ദത്ത, റാനഡേ, ദാദാഭായി നവറോജി, ഗോഖലെ, തിലക് തുടങ്ങിയ മഹാരഥൻമാരാണ്. രാജ്യത്തെ മുന്നോട്ടുനയിക്കാൻവേണ്ടി അവർ ഭൂതകാലത്തിന്റെ അഗാധതകളിലേക്കിറങ്ങിച്ചെല്ലുകയും ചരിത്രം, ധനശാസ്ത്രം, തത്വശാസ്ത്രം, സാമൂഹ്യപരിതഃസ്ഥിതികൾ മുതലായവയെപ്പറ്റി പഠിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ ഗഹനങ്ങളായ പഠനങ്ങളാണ് സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന് ഊക്കും ഊർജ്ജസ്വലതയും നൽകിയത്.

ഹ്യൂഡൽ ചൂഷണത്തിനും കോളനിമേധാവിത്വത്തിനുമെതിരായി സമരം ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് മുതലാളിത്തം വളർന്നത്. അതുകൊണ്ട് തീർച്ചയായും മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ആവിർഭാവം സാമൂഹ്യപരിണാമക്രമത്തിൽ ഒരു പുരോഗതിയാണ്. എന്നാൽ, സമത്വം, സ്വാതന്ത്ര്യം, സൗഭ്രാത്രം തുടങ്ങിയ മുദ്രാവാക്യങ്ങളുയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടാണ് മുതലാളിത്തം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതെങ്കിലും അത് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു തരം ചൂഷണത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് മറ്റൊരു ചൂഷണത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകമാത്രമാണ് ചെയ്തത്.

തൊഴിലാളിവർഗ്ഗമാകട്ടെ എല്ലാത്തരം ചൂഷണസമ്പ്രദായങ്ങളുമവസാനിപ്പിച്ച് മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ മഹനീയതയെയും ഉൽകൃഷ്ടതയെയും പരമാവധി വളർത്താനുള്ള ഒരു തത്വശാസ്ത്രവുമായിട്ടാണ് മുന്നോട്ടുവന്നത്. തൊഴിലാളിവർഗത്തിന്റെ ഈ താത്വികാശയങ്ങളാണ് മാർക്സിസത്തിലടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്.

കേരളത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ആരംഭകാലത്തുതന്നെ മാർക്സിസത്തെപ്പറ്റി പഠിയാനുള്ള പരിശ്രമങ്ങളുമാരംഭിച്ചു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ തുടങ്ങിയ ചില മാർക്സിസ്റ്റ് അടിസ്ഥാനഗ്രന്ഥങ്ങൾ തർജ്ജമചെയ്തു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യപ്പെട്ടു. മാർക്സിസത്തിന്റെ തത്വശാസ്ത്രം, ചരിത്രപരമായ ഭൗതികവാദം, വർഗങ്ങളും ഭരണകൂടവും മാർക്സിസത്തിന്റെ ധനശാസ്ത്രം, മുതലായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ലേഖനങ്ങളും ലഘുലേഖകളും പുസ്തകങ്ങളും പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. പാർട്ടിമെമ്പർമാരുടെ താത്വിക പരിശീലനത്തിനാവശ്യമായ സ്റ്റഡീക്ലാസുകളും പാർട്ടി സ്കൂളുകളും സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

ഈ താത്വിക വിദ്യാഭ്യാസം പാർട്ടിമെമ്പർമാർക്ക് തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വ്യക്തതയും ഭാവിസമുദായത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു കാഴ്ചപ്പാടും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. അവർക്ക് തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശുഭപ്രതീക്ഷയും ആത്മവിശ്വാസവുമുളവായി.

മാർക്സിസ്റ്റാശയങ്ങൾ സാംസ്കാരികരംഗത്തിൽ പുരോഗമനപരമായ ഒരു പുതിയ ഘടകത്തെയാണ് പ്രതിനിധാനം ചെയ്തത്. അതുകൊണ്ടാണ് നൂറുകണക്കിലുള്ള ബുദ്ധിജീവികൾ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടത്.

എന്നാൽ, ആരംഭം മുതൽക്കേ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെ താത്വിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ചില പോരായ്മകളുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ശാസ്ത്രമെന്ന നിലയ്ക്കല്ല ഏറെക്കുറെ യാന്ത്രികമായിട്ടാണ് മാർക്സിസം കൈകാര്യം ചെയ്യപ്പെട്ടത്. മാർക്സ്, ഏംഗെൽസ്, മുതലായവരുടെ ആശയങ്ങളെ അതേപടി തർജ്ജമ ചെയ്തോ ചുരുക്കി വിവരിച്ചോ സ്വന്തം ഭാഷയിൽ ലളിതമായി വ്യാഖ്യാനിച്ചോ പ്രചരിപ്പിക്കാനല്ലാതെ അവയെ നിത്യജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്താനുള്ള കാര്യക്ഷമമായ പരിശ്രമങ്ങളുണ്ടായില്ല. ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രം, സാമ്പത്തികസ്ഥിതി, വർഗബന്ധങ്ങൾ, ഭരണകൂടം തത്വശാസ്ത്രം, സംസ്കാരം മുതലായവയെപ്പറ്റി വിശദമായും സമൂർത്തമായും പഠിക്കാൻ വേണ്ട ഫലപ്രദമായ നടപടികളെടുക്കപ്പെട്ടില്ല. സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലെ മാർക്സിസ്റ്റുകാരായ എഴുത്തുകാരുടെ പല പുസ്തകങ്ങളും ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലും തർജ്ജമചെയ്ത് പ്രസിദ്ധം ചെയ്യപ്പെട്ടുവെന്നതു ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, ഇന്ത്യൻ യഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലേക്ക് സ്വയം ഇറങ്ങിച്ചെല്ലാനും സ്വന്തമായി ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്താനുമുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ വിരളമായിരുന്നു.

ഈ ദൗർബല്യങ്ങളുടെ ഫലമായി ഒരു ഭാഗത്ത് തത്വവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള അകൽച്ച വർദ്ധിച്ചു. തൊഴിലാളികളുടെ പണിമുടക്കുമായാലും ശരി, കൃഷിക്കാരുടെ പ്രക്ഷോഭമായാലും ശരി, തിരഞ്ഞെടുപ്പായാലും ശരി, പ്രവർത്തനപരിപാടികളുടെ ആവിഷ്കരണമായാലും ശരി മാർക്സിസത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ലെന്നായി. മറ്റൊരു ഭാഗത്ത്, ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രത്തോടും സാംസ്കാരികപാരമ്പര്യത്തോടുമുള്ള അവഗണനയോടൊപ്പം സാമ്പത്തിക സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളെ സമൂർത്തമായും വിശദമായും പരിശോധിയ്ക്കാനുള്ള കഴിവ് കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞുവന്നു.

സ്വാതന്ത്ര്യ സമ്പാദനത്തിനുശേഷം ഈ ദൗർബല്യം കുറയുകയല്ല, മുർച്ഛിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ദശാബ്ദങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ വമ്പിച്ച പലമാറ്റങ്ങളുമുണ്ടായികഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഉൽപാദനരീതി, വർഗ്ഗബന്ധങ്ങൾ, സാമുദായിക വാദം, ജാതിവ്യവസ്ഥ, ആചാരസമ്പ്രദായങ്ങൾ, ചിന്താഗതികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള എല്ലാമംഗങ്ങളിലും അഭൂതപൂർവ്വമായ മാറ്റങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ മാറ്റങ്ങളെപ്പറ്റിയും ശാസ്ത്രം, ചരിത്രം, ധനശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും വിവിധ ചിന്താഗതികളുൾക്കൊള്ളുന്ന പതിനായിരക്കണക്കിനുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കോളേജുകളിലും ഹൈസ്കൂളുകളിലും ഗ്രന്ഥശാലകളിലും ബുക്ക് സ്റ്റാളുകളിലും വീടുകളിലുമെല്ലാം അവ സ്ഥലം പിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ പുതിയ തലമുറയുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്ന ആശയങ്ങളുടെ ഈ പ്രവാഹത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്ക് പറയത്തക്ക യാതൊരു പങ്കുമില്ല.

ഇതിന്റെ അർത്ഥം നാട്ടിൽ പ്രചരിയ്ക്കുന്ന ആശയങ്ങളെല്ലാം തന്നെ പിന്തിരിപ്പുനാണെന്നല്ല. ലോകത്തിലെങ്ങുമുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാറ്റങ്ങളുടെ ഫലമായി നമ്മുടെ ബുദ്ധിജീവികളിൽ ഗണ്യമായ ഒരു വിഭാഗം പുരോഗമനപരങ്ങളായ ആധുനിക ചിന്താഗതികളെ സ്വാഗതം ചെയ്തു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. സോഷ്യലിസത്തിന്റെ സ്വാധീനശക്തിയിൽ നിന്ന് പൂർണ്ണമായും ഒഴിഞ്ഞുമാറിനിൽക്കാൻ പലർക്കും സാധിക്കാതായി കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ജനങ്ങളുടെ അടിയന്തിരാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രക്ഷോഭങ്ങളോടൊപ്പം താത്വിക നിലവാരമുയർത്താൻ കഴിയാത്തതിന്റെ ഫലമായി നാട്ടിൽ വളർന്നുവന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന ബൗദ്ധികപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അനുകൂല സാഹചര്യത്തെ വേണ്ടപോലെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്ക് സാധിയ്ക്കുന്നില്ല. ഈ ദൗർബല്യം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതുവളർച്ചയ്ക്കു തന്നെ ഹാനികരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

തത്വവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള വിടവ് നികത്താൻ കഴിയത്തക്കവിധം പാർട്ടി മെമ്പർമാരുടെ താത്വിക പരിശീലനത്തോട് ഒരു പുതിയ സമീപനം കൈക്കൊണ്ടാൽ മാത്രമേ ഈ ദൗർബല്യം പരിഹരിക്കാൻ കഴിയൂ. അതുകൊണ്ട് സ്ഥിരംപാർട്ടി സ്കൂളുകളും പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളും സിംബോസിയങ്ങളും ഗവേഷണങ്ങളും എല്ലാമടങ്ങുന്നതും ഇന്ത്യയുടെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ വിവിധവശങ്ങൾക്കു പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതുമായ ഒരു മാർക്സിസ്റ്റ് വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി നടപ്പിൽ വരുത്തുകയെന്നത് ഇന്നത്തെ ഒരടിത്തറാവശ്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. □

(കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി 40-ാം വാർഷികം പ്രമാണിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സോവനീറിൽ നിന്ന്, 1956)

കെ. ദാമോദരൻ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ കേരളത്തിലെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിൽ ഒരാളും മാർക്സിസ്റ്റ് സൈദ്ധാന്തികനും എഴുത്തുകാരനുമായിരുന്നു കെ. ദാമോദരൻ (ഫെബ്രുവരി 25, 1904-ജൂലൈ 3, 1976). മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തിരൂർ

വില്ലേജിൽ പൊറ്റൂർ ദേശത്തു് കീഴേടത്ത് എന്ന സമ്പന്ന നായർ കുടുംബത്തിൽ കിഴക്കിനിയേടത്ത് തുപ്പൻ നമ്പൂതിരിയുടേയും കീഴേടത്ത് നാരായണി അമ്മയുടേയും മകനായാണ് ദാമോദരൻ ജനിച്ചത്. കേരള മാർക്സ് എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. 'പാട്ടുബാക്കി' എന്ന നാടകരചനയിലൂടെയും അദ്ദേഹം പ്രശസ്തനായി. കോഴിക്കോട് സാമൂതിരി കോളേജിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളോടു് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. നിയമലഘന പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുത്തു് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു.

കാശിവിദ്യാപീഠത്തിലെ പഠനകാലഘട്ടം മാർക്സിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളോടു് താൽപര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തികഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനായാണ് കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. പൊന്നാനി ബീഡിതൊഴിലാളി പണിമുടക്കിൽ പങ്കെടുത്തു് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു. നവയുഗം വാരികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാർട്ടി പിളർന്നപ്പോൾ സി. പി. ഐ.-യിൽ ഉറച്ചുനിന്നെങ്കിലും അവസാനകാലത്തു് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും അകന്നു. ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സർവ്വകലാശാലയിൽ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചരിത്രം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പഠനത്തിനിടെ 1976 ജൂലൈ 3-ന് അന്തരിച്ചു. പദ്മം ജീവിതപങ്കാളിയായിരുന്നു.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക് ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

കെ ദാമോദരന്റെ സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ 3

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

1. സാമൂഹ്യ പരിവർത്തനങ്ങൾ
2. രണ്ടു ലോകങ്ങൾ
3. വ്യക്തിയും പ്രസ്ഥാനവും
4. സ്ത്രീയും പുരുഷനും
5. ധാർമ്മിക മൂല്യങ്ങൾ
6. മാർക്സിസവും ഭൗതികവാദവും
7. മാർക്സിസവും മതവിശ്വാസവും
8. യേശുക്രിസ്തു മോസ്തോവിൽതന്നെ
9. ക്രിസ്തുവിന്റെ ഭക്തനോ ശത്രുവോ?
10. പ്രാർത്ഥനയും സാന്മാർഗ്ഗികബോധവും
11. പള്ളിക്കൂടത്തിലെ പ്രാർത്ഥന
12. അടിമത്തവും ക്രിസ്ത്യാനികളും
13. മാർക്സ് മുതൽ സ്റ്റാലിൻ വരെ
14. ലെനിന്റെ സംഭാവനകൾ
15. ഒക്ടോബർ വിപ്ലവത്തിന്റെ നേതൃശക്തി
16. തത്വവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള വിടവുനീക്കണം

വെബ് പതിപ്പു കണ്ണികൾ

1. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 1
2. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 2
3. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 3
4. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 4
5. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 5
6. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 6
7. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 7
8. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 8
9. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 9
10. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 10